

7657
26.2.13

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 26.02.13

Προς τον κ. Υπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού

Θέμα: «Άμεσα μέτρα για την αποκατάσταση και αξιοποίηση των ανεμόμυλων στην Κάλυμνο και των νεώτερων μνημείων της νησιώτικης πολιτισμικής κληρονομιάς στο Αρχιπέλαγος»

Η παγκοσμίως γνωστή ναυτική Κάλυμνος, αντιπροσωπεύει σήμερα ένα από τα σημαντικότερα αλιευτικά κέντρα της Ελλάδας. Την ίδια στιγμή, η ιστορία, ο πολιτισμός και η λαϊκή παράδοση παίζουν ένα ιδιαίτερο ρόλο στην κοινωνική ζωή και στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της νήσου, όπως και σε όλο το νησιωτικό σύμπλεγμα της Δωδεκανήσου.

Ένα χαρακτηριστικό κομμάτι της αρχιτεκτονικής παράδοσης της Καλύμνου, όπως και σ' ολόκληρο τον ελληνικό νησιωτικό χώρο, αποτελούν οι ανεμόμυλοι. Σύμφωνα με αναφορές σε δημοσιεύματα που παραπέμπουν σε στοιχεία του Ινστιτούτου των Ελληνικών Μύλων, οι ανεμόμυλοι που βρίσκονται κυρίως στο Αιγαίο πέλαγος, τα παράλια και στην ηπειρωτική χώρα, υπολογίζονται γύρω στους 2.000. Ταυτόχρονα, ιδιαίτερα στα τελευταία χρόνια, οι μύλοι (νερόμυλοι, ανεμόμυλοι), αξιοποιούνται τουριστικά, συνδέοντας την παραδοσιακή παραγωγική διαδικασία με την εναλλακτική τουριστική ανάπτυξη στην περιφέρεια και έχουν αρχίσει να εντάσσονται ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία, μέσα από προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, τεχνομάθειας κ.α. Οι δράσεις αυτές, αναδεικνύουν τη σημασία τους, τόσο σαν μνημεία της νεοελληνικής αρχιτεκτονικής και προβιομηχανικής κληρονομιάς, όσο και σαν εκπαιδευτικά εργαλεία καλλιέργειας της ιστορικής μνήμης και γνώσης της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου.

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο, οι ανεμόμυλοι του Κάστρου της Χρυσοχεριάς, σήμα κατατεθέν του νησιού και οι μοναδικοί ανεμόμυλοι που έχουν διασωθεί στην Κάλυμνο, παραμένουν εγκαταλελειμμένοι. Στα άλλα νησιά του δωδεκανησιακού συμπλέγματος, όπως στη Λέρο και την Κω, οι ανεμόμυλοι έχουν αξιοποιηθεί. Στους εναπομείναντες τρεις ανεμόμυλους στις παρυφές του μεσαιωνικού κάστρου της Καλύμνου, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα και μαρτυρίες από τους κατοίκους του νησιού, δεν έχουν γίνει ποτέ εργασίες συντήρησης και μελέτες αξιοποίησης τους, για να λειτουργήσουν. Οι πετρόκτιστοι ανεμόμυλοι, θα συνέβαλαν στην τουριστική προβολή του νησιού και στην εναλλακτική πρόταση ανάπτυξης, τόσο ως πόλος έλξης για τους ντόπιους και τους επισκέπτες του νησιού, είτε/και, λόγω της εύκολης προσβασιμότητας τους, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για εκπαιδευτικούς σκοπούς, αποτελώντας αναπόσπαστο τμήμα του πλούσιου πολιτιστικού δυναμικού της Καλύμνου.

Οι κάτοικοι της Καλύμνου, εκφράζουν την έντονη ανησυχία τους από την εγκατάλειψη των τριών ανεμόμυλων του κάστρου.

Επειδή, οι συνέπειες από τα μέτρα οικονομικής λιτότητας στον πολιτισμό στο «μεσοπρόθεσμο» απειλούν σοβαρά τη διατήρηση της ποιότητας της πολιτισμικής συνέχειας και της μοναδικότητας του Αρχιπελαγικού νησιωτικού συμπλέγματος

Επειδή, τα μνημεία και τα σύμβολα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς θα πρέπει να αξιοποιηθούν με τρόπο που να σέβεται την εξέχουσα οικουμενική τους αξία τους σαν μνημεία, σύμφωνα με τη οικουμενική διακήρυξη της UNESCO 1992 και προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.

Επειδή, το φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο είναι το συγκριτικό πλεονέκτημα των νησιών για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων που τα αξιοποιεί.

Επειδή, τα μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς προστατεύονται από τη νομοθεσία και ο σύγχρονος πολιτισμός έχει ανάγκη την αξιοποίηση τους

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποιός είναι σχεδιασμός και σε ποια άμεσα μέτρα προτίθεται να προβεί για την προστασία, αποκατάσταση και αξιοποίηση των ανεμόμυλων στην Κάλυμνο, ώστε να αναδειχθεί η πολιτιστική κληρονομιά της και να ενταχθούν οι ανεμόμυλοι στο οικιστικό, ιστορικό και γεωγραφικό περιβάλλον του νησιού;
2. Προτίθεται να εντάξει τους τρεις ανεμόμυλους σε συγκεκριμένα έργα συντήρησης και αναστήλωσης που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή/και ευρωπαϊκούς πόρους; Εκπονούνται ή πρόκειται να εκπονηθούν σχετικές μελέτες για να ενταχθούν τα έργα αυτά σε προγράμματα του ΕΣΠΑ ή άλλων χρηματοδοτικών γραμμών;
3. Ποιος είναι σχεδιασμός για την αξιοποίηση και προβολή με τη χρήση της διαδικτυακής τεχνολογίας και σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες, των προ-βιομηχανικών μνημείων της αρχιτεκτονικής-λαογραφικής- πολιτιστικής μας κληρονομιάς στη Δωδεκάνησο;

Οι ερωτώντες βουλευτές:

Δημήτρης Γάκης

Πέτρος Τατσόπουλος